vroegere geheimzinnigheid goed, door alles wat hij maar wist aan zijn toehoorders te vertellen.

„Bijna zeven jaar geleden," zei hij, „heb ik een groote som geld verdiend door op een gunstig oogenblik zekere scheepsassurantiën te plaatsen. Zoodoende kwam het, dat ik om zoo te zeggen onbegrensde middelen tot mijn beschikking had, toen men mij vroeg de zaak van de hervorming in China met geld te steunen. Het treurig lot van het Chineesche volk had altijd mijn sympathie gehad. Millioenen en millioenen van het vlijtigste en vredelievendste volk op de wereld zijn eeuwenlang misbruikt door een plunderende kaste. Indien hun een kans gegeven werd om zich te ontwikkelen, bevrijd van de boeien van de Mandsjou's, ben ik er van overtuigd, dat de Chineezen elementen bevatten, die hen tot een groot volk zouden kunnen maken. Maar de Mandsjou's hielden ze in slavernij, naar lichaam en geest, en zóó machtig is het eigenbelang, dat er nooit een keizer of staatsman geweest is, die getracht heeft het volk te verheffen, of hij werd meedoogenloos vermoord zoo gauw als zijn plannen doorschemerden. De eenige weg tot de vrijheid voerde door een revolutie, en ik had reden om te gelooven, dat de regeerende partij omvèr geworpen kon worden door een goed-georganiseerde en behoorlijk financieel onderlegde beweging, zonder het ontzettende bloedvergieten dat dikwijls met zulke omwentelingen gepaard gaat. Hoe 't ook zij, ik nam deel aan de samenzwering, met hart en ziel. Maar ik had dadelijk al met twee moeilijkheden te kampen. Ik kon vanuit Londen niet genoeg controle over de financiën houden, en ik kon ook niet in 't Verre Oosten gaan wonen of mijn zaken door de gewone banken laten doen. Dus moest ik een plaatsvervanger zoeken, en mijn keus viel op een opkomend jong advocaat, Arthur Lester, dien ik gekend had van zijn prilste jeugd af en die getrouwd was met de dochter van een ouden vriend van mij. Hij hield van avonturen, en besefte volkomen welk een prachtige carrière er te maken was, door de medewerking aan de wedergeboorte van China. Om kort te gaan, hij ging naar Shanghai als mijn agent, en het gevolg van zijn werk aldaar is de tegenwoordige Chineesche constitutie. Natuurlijk gingen de zaken niet precies, zooals we gedacht hadden, maar zoo gaat 't altijd in 't leven. Over 't algemeen waren we echter tevreden. China is eindelijk ontwaakt. De reus heeft zich bewogen, en als zijn eerste stappen al afgeweken zijn van den gewonen weg tot hervorming, toch zal hij nooit weer terugzinken in de verdooving der laatste eeuwen. De aanmatiging en overheersching van de Mandsjou's hooren tenminste nog slechts tot 't verleden, maar ongelukkigerwijze zijn de overwonnenen nu een veldtocht van wraak en reactie begonnen. Een vereeniging, die zich de „Jonge Mandsjou's" noemt, heeft tot grondbeginsel één leuze, en die is: „dood aan de hervormers!" Ik denk wel niet, dat de heeren het verloop van de zaken in China precies volgen, maar zij zullen toch wel gelezen hebben van de moordaanslagen op hooggeplaatste personen gepleegd, waar van tijd tot tijd in de courant melding van gemaakt wordt."

Furneaux klakte zóó hard met zijn tong, dat Forbes ophield met spreken en hem aankeek, blijkbaar in de meening, dat de kleine detective iets ging zeggen. Dat deed hij ook, maar hij richtte zich tot Theydon.

„Ik zou mijn verdiensten van een week wel willen geven, als Winter hier nu was, en ik zijn groote oogen uit zijn hoofd kon zien puilen," grinnikte hij.

Theydon knikte. Hij begreep hem volkomen. Toen zag hij Forbes' vragenden blik, en legde de zaak uit.

„Mijnheer Furneaux heeft gisterenavond al even gedoeld op zulk een mogelijkheid als nu door Uw woorden bevestigd wordt, en zijn collega, Mijnheer Winter, deed alsof hij dat denkbeeld ver van zich afwierp," zei hij.

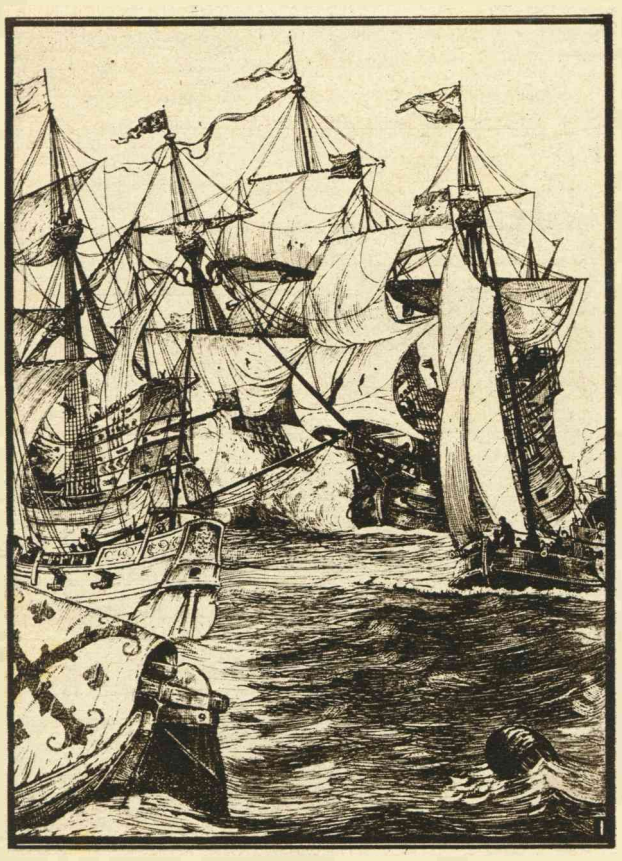
„Deed alsof!" schreeuwde Furneaux, dadelijk opstuivend.

„Dat maakte ik er tenminste uit op," zei Theydon rustig.

„Heb ik het idee, dat de zaak iets met China te maken had, niet uit hem moeten trekken?" was de verontwaardigde vraag.

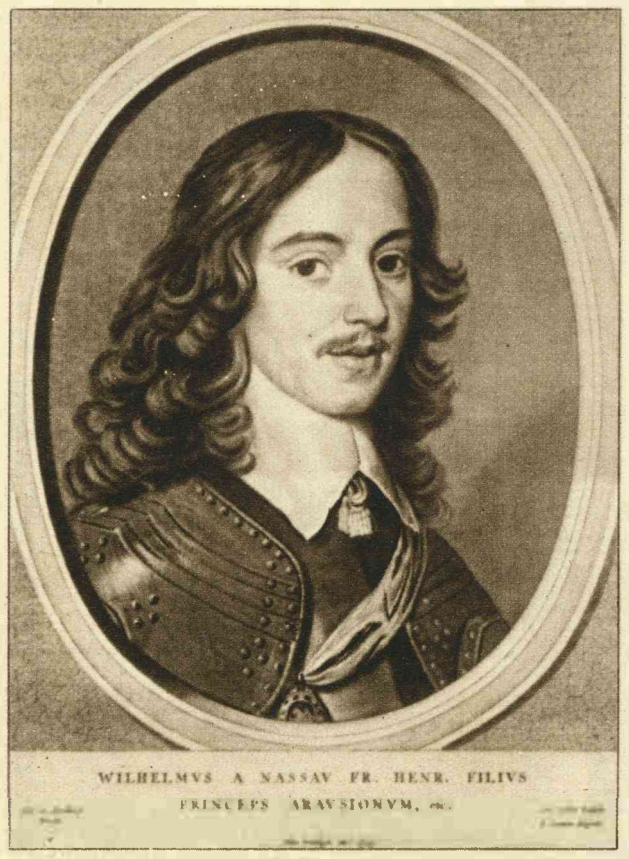
„Ongetwijfeld. Ik merk alleen maar op, dat Uw vriend, dat idee al den heelen tijd in zijn hoofd had gehad."

Furneaux sloeg zóó hard op de tafel, dat de kopjes rinkelden.



Slag op de Zuiderzee. (1573)

Het vermaarde boek van Ruth Putnam: *Willem de Zwijger*, is door de Gebrs. Kluitman te Alkmaar in een nieuwe, overvloedig en mooi geïllustreerde uitgave herdrukt. De bewerkte vertaling is van Dr. D. C. Nijhoff; op de nieuwe uitgave hield de heer A. H. P. Blaauw het toezicht. Dit standaardwerk over den Vader des Vaderlands kan niet genoeg geroemd en aanbevolen worden.



Willem III.

De Generaal A. N. J. Fabius, onder den naam F. A. Buis bekend als schrijver van litterair behandelde historische romans, heeft bij Gebrs. Kluitman te Alkmaar een *Leven van Willem III* uitgegeven. Dit zeer gedocumenteerde, onpartijdig geschreven werk behoort tot het beste wat over den Koning-Stadhouder is geschreven. Veel mooie portretten, reproducties naar oude prenten versieren het goed verzorgde boek.

„Natuurlijk heeft hij een neus om een Chineesch wierookstokje te ruiken, en oogen om een ivoren doodskopje te zien, maar heeft hij niet gezegd, dat ik onzin uitsloeg, toen ik sprak over Shang Ti, die mij vanaf een porseleinen vaas toegrijnsde?" krijschte hij.

„Jawel. Toch geloof ik dat hij Uw bedoeling best begreep."

Furneaux keek Theydon strak aan.

„Pardon," zei hij, eenigszins bitter. „Ik verbeeldde mij, dat U 't zoo druk hadt met ons zand in de oogen te strooien, dat het fijne opmerkingsvermogen van Winter voor U verloren gegaan was."

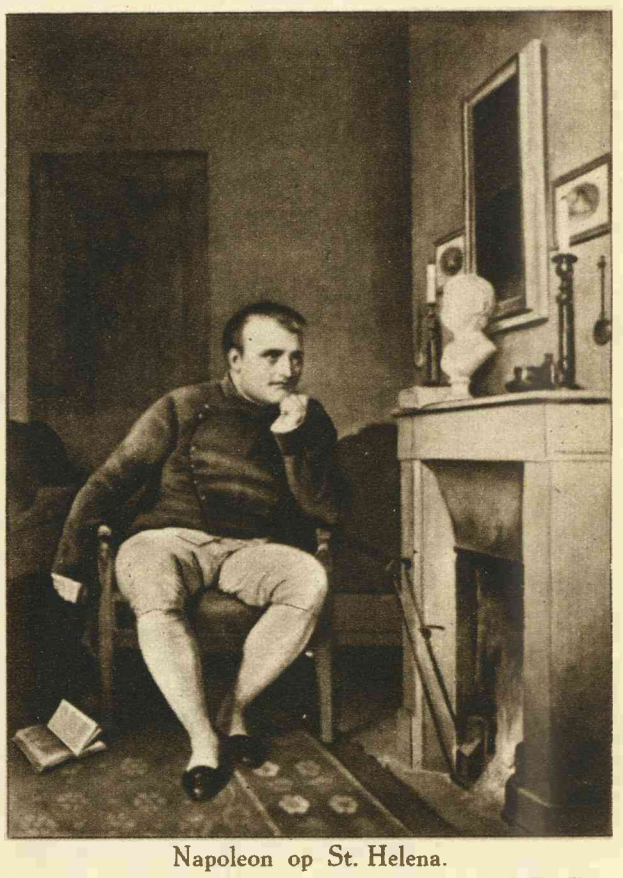
Maar Theydon had nu een beter oordeel gekregen over het vreemde mannetje; hij lachte alleen maar even.

„Wat zand in de oogen strooien betreft ben ik een treurige mislukking gebleken," zei hij.

Furneaux snufte en keerde zich tot den millionnair.

„Vergeef mij, dat ik U in de rede ben gevallen," zei hij. „Evenals iedere kunstenaar doet het mij pijn als mijn beste pogingen door een achteloos iemand bespot worden. U zult tenminste wel begrijpen, hoe zeer 't van belang was, zelfs maar een klein gedeelte van de waarheid af te leiden uit de weinige gegevens, die ik tot mijn beschikking had."

„Zeker," stemde Forbes toe. „Tot van morgen was ik er van overtuigd dat door den dood van Mevrouw Lester de eenige persoon in Engeland uit den weg geruimd was, die iets wist van wat ik met de revolutie in China te maken had. Om tot de Jonge Mandsjou's terug te keeren — zij hebben héél wat meer slachtoffers gemaakt dan de wereld in 't algemeen weet. Ik weet zeker dat zij Arthur Lester vergiftigd hebben en zijn vrouw geloofde 't ook. Hun doel is niets minder dan de zaak der democratie uit te roeien door iedereen, die er maar iets mee te maken heeft, te vermoorden. Zij hebben echter nog nooit een complete lijst van de leiders der hervorming in handen kunnen krijgen. Zij verdachten den armen Lester van medeplichtigheid, en doodden hem. Door Mevr. Lester heb ik hen 't eerst leeren kennen als een werkzame organisatie, en ik had gehoopt dat als zij naar Engeland teruggekeerd was, en rustig in Londen ging wonen, men haar uit 't oog verliezen zou. Toch achtte zij en ik het voorzichtig dat we elkaar niet zouden ontmoeten, voordat het oproer in China afgeloopen zou zijn. Om die reden bezocht ik haar nooit en stond ook de vriendschap tusschen haar en mijn vrouw en dochter niet toe — een vriendschap, die onder gelukkiger omstandigheden, natuurlijk en onvermijdelijk geweest zou zijn. Maar wij hadden ons treurig vergist. Een Oostersche vendetta wordt niet minder en gaat niet dood. Op de een of andere manier, mij geheel onbekend, moeten de Jonge Mandsjou's ontdekt of geraden hebben, dat zij door Lester's weduwe niet in hun wraakplannen op te nemen, een veel-belovenden leidraad verloren hadden. Hoe 't ook zij, zij hebben haar naar Londen gevolgd en, door een speling van 't Noodlot, was ik de eerste, die er van wist. Verleden Maandag, toen ik uit de City naar huis reed, moest mijn auto eenige seconden in Piccadilly ophouden. Terwijl ik er uit keek naar de voorbijgaande menigte, zag ik een Chinees in Europeesche kleeren. Hij stond te wachten om over te steken, en daardoor kon ik hem nauwkeurig opnemen, en aan een litteeken aan den linkerkant van zijn gezicht, herkende ik hem. Zijn naam is Wong Li Tu, een van de grootste Mandsjou's, een mandarijn van bijna keizerlijke afkomst. Eenige jaren geleden was hij een jong attaché aan het Chineesche gezantschap hier. Plotseling, op mijn weg naar huis, bedacht ik mij, dat eenige leden van het Hervormingscomité van dienzelfden man gesproken hadden als van een der knapste en meest gewetenlooze aanhangers der Mandsjou-partij in Peking. Zijn aanwezigheid in Londen deed me ontstellen — er was iets dreigends in. Wie zou eerder dan hij, zoo redeneerde ik, een leidsman onder de Jonge Mandsjou's kunnen zijn? In ieder geval was Londen niet groot genoeg om Mevrouw Lester en hem tegelijk te herbergen, en ik besloot haar dienzelfden avond nog op te zoeken, haar te vertellen, dat ik Wong Li Tu gezien had, en haar aan te raden naar buiten te gaan, en geen adres achter te laten. Ik ging toevallig dien avond met mijn dochter naar het Daly-Theater, en slaagde er in na de voorstelling onder 't een of andere voorwendsel weg te slippen. Ik trof Mevrouw Lester alleen aan; zij stemde dadelijk met mijn plan in, omdat zij ook van dien man gehoord had, en 't hooren van zijn naam al voldoende was, haar schrik aan te jagen. Ik was er half toe geneigd om er bij haar op aan te dringen, dat zij dien nacht in een hotel zou gaan, maar dat het al zoo laat was, en daar 't mij toescheen dat, als er gevaar dreigde, zij toch wel tot den volgenden dag veilig zou zijn, weerhield mij. O, God! Ik gaf aan één ingeving gehoor. Waarom was ik doof voor datgene, dat er logisch uit volgde?



Napoleon op St. Helena.

Het boek over *Napoleon* van wijlen den Luitenant-Kolonel H. Th. Chappuis, heeft door de omwerking van den heer A. H. P. Blaauw zeer gewonnen, vooral in historische gestrengheid. De aangenaam leesbare verteltrant van den heer Chappuis is behouden; het groote aantal fraaie en veelsoortige illustraties is met zorg gekozen. De uitgevers, Gebrs. Kluitman te Alkmaar, behoeven aan het succes van dit werk niet te twijfelen.

Op den rand van zijn stoel gezeten, zijn doordringende zwarte oogen als die van een havik op Forbes gericht, zijn handen op de knieën, zijn houding als die van iemand gereed om ieder oogenblik op te springen, boog Furneaux zich nu voorover en klopte den millionnair op den schouder.

„U hadt haar niet kunnen redden, Mijnheer Forbes," zei hij ernstig. „Zij was als eerste waarschuwing opgeteekend. Heeft de brief, dien U vanmorgen ontvangen heeft, U niet zóo iets gezegd?"

Na de onrust kwam er nu een blik van groote verbazing in Forbes' gezicht.

„Hoe weet U in 's Hemelsnaam iets van een brief?" riep hij uit.

(Wordt vervolgd).